

OBIIT

EHEV

MAGNO SVORVM DOLORI
MAIORI REIPVBLICAE DETRIMENTO
MAXIMO BONORVM OMNIVM DESIDERIO

VIR

MAGNIFICVS

NOBILISSIMVS AMPLISSIMVS CONSULTISSIMVSQVE

HENRICVS

DIETERICVS

WIESE

I.V.L.

REIPVBLICAE HAMBVRGENSIS CONSVL

MERITORVM GLORIA ILLVSTRIS
IN CVIVS FVNERE

IV. ID. FEBR. A. MDCCXXVIII.

SOLENNI POMPA DVCENDO

VT VIRTVTI EX OCVLIS SVBLATAE
SVPRÊMVM PIETATIS OFFICIVM

FREQVENTIA QVAM AMPLISSIMA PRAESTETVR
EX TABVLA PVBLICA
ROGAT

MICHAEL RICHEY

HISTOR. ET GR. LING. PROF. PVBL.
ET H. A. GYMNASII RECTOR.

LITERIS CONRADI KOENIGII
AMPLISS. SENATVS ET GYMNASII TYPOGRAPHI.

Indigna quidem eorum hominum querela est, qui nihil nisi communem temporum puerilitatem causantur, dum ipsi interea sponte ruunt in deterius, vitaeque & moribus suis continua referunt corruptionis saeculi exempla. Indignae quidem etiam eorum voces audiuntur, qui suis in rebus omnia cupiunt ad supremae felicitatis amussim exacta, neque unquam uniuersam aliorum, quotquot extra pomeria sunt, conditionem circumspicunt, factaque comparatione, praestantiam suam, & copiosa acquiescendi argumenta agnoscunt.

At enimvero, Ciues, negari propterea non potest, in ea nos omnino incidisse tempora, quorum aduersitas intelligenti cuiusvis graues adeo certasque doloris causas praebet, ut stolidum esse oporteat, qui negligat, truncum, qui non persentiscat.

Quam vellem, aliunde mihi, atque e longinquo arcessenda essent huius rei documenta! Sed Patriam testor, cuius proxima est bono cuique cura; testor viros, siue cognitione pollentes, siue sensu ipso subactos, quorum iudicio publice priuatimque in res nostras tanta sese noxa ingessit, quanta satis est ad agnoscendam temporum difficultatem. Originem mali inuestigare, & labefactatae felicitatis causas aperire, ut nemini expeditum est, ita plerisque inuidiosum, mihi certe neque consultum neque tempestiuum. Putent alii, domi quaerendos esse peioris nostrae conditionis architectos; frigere in multorum animis amorem patriae; frugalitati luxum, obsequio diffidentiam, consilio contumaciam, iuratae fidei emolumentum priuatum anteponi: alii dicant, foris parari salutem nostrae infidias; esse, qui ad succidendum reipublicae neruum indignae affectent viam; reperiri, quibus violentia pro more, potentia pro iure, aliena felicitas pro crimine, humilitas pro irritamento, aperta denique innocentia pro odii incendio habeatur. Ego quidem

dem hos omnes coniectores errare & cupio & largior; sed metuo, ne aliqui ita errent, vt cum iis, quae euenire quotidie videmus, rationes eorum non secus congruant, ac aliorum, quibus forte datum est, veriora conuicere. Hoc saltem certum nobis relinquitur, quas-cunque tandem molestiae publicae causas hariolemur, vix alia tempestate maiorem nobis necessitatem fuisse virorum patriae amantium, consilio valentium, auctoritate grauium, quorum prudentia res collapsas erigeret, nutantes firmaret, stabiles defenderet ac seruaret. Nunc Reipublicae libertas, commerciorum integritas, finium securitas, patres ac praesides postulat, intelligentia praeclaros, fide spectatos, labore indefessos. Nunc domi forisque negotia quam dexterrime gerenda, iure nostro non caute minus quam fidenter nitendum, discrimini vario mature occurrendum, vrgendum opportune, cedendum tempestiue, atque adeo omni ex parte providendum, ne quid respublica capiat detrimenti.

Sed, DEVS bone! in tanta virorum maximorum necessitate, atque inter ipsa, quae pro seruandis Patriae Patribus indies ardentiora concipimus vota, eripitur nobis vnus ex supremis salutis publicae Antistitibus, deficit illustre Hamburgi sidus, & iustitiae aliquid oraculum de improviso obticescit. Nimirum praematura morte e. viuis excessit **VIR MAGNIFICVS, NOBILISSIMVS, AMPLISSIMVS** atque **CONSULTISSIMVS, HENRICVS DIETERICVS WIESE**, I. V. L. Reipublicae nostrae **CONSUL** meritis magis, quam annis grauis; in cuius vita & laudibus perscribendis tametsi officiosa pietas, pro dignitate argumenti, latam & magnificam orationem ingredi iubet, tamen conatum nondolor tantum comprimit, sed ipsa quoque **VIRI SVMMI** modestia amputat atque adstringit; quippe qui rerum suarum, quas longe maximas gessit, ne indicio quidem consignato, omnem videretur effusi elogii materiam praecidere voluisse. Strictim ergo & breuiter nunc ea tantum attingenda sunt, quibus copiam & amplitudinem adiiciat posteritas, quae tanti Viri memoriam nunquam intermori patietur.

Nascendi locum **CONSULI** nostro dedit Hamburgum; foecunda illa clarorum virorum genitrix; sed eadem quoque futurum hunc ciuem hac ipsa sorte suis vrbibus obstrinxit, qui deinceps religionis, qua patriae teneretur, nunquam immemor, omne suum studium, omnem curam ac laborem ad eam iuuandam ornandamque conuertit. Genus ipsi honestissimum, pater **BENJAMIN WIESE**, I. V. D. vir Legum scientia pariter atque vsu clarissimus; mater **ANNA CATHARINA**, non ignobili apud nos **BECKMANNORVM** stirpe oriunda. Ab his parentibus in lucem editus A. MDCLXXVI. IV Non. Septemb. quum non leuia, aut fallacia,

lacia, quae plerique parentes cupide aucupantur, sed certa praeclari & ad sapientiam apti ingenii signa ederet, literarum studiis consecratus est. In deligendis vero magistris, pater indignum nec fatiscutum ratus, vniuersae reipublicae iudicio priuatum iudicium antepone, filium scholae publicae commisit, ac plane sibi persuasit, publicam illam formandae iuuentutis officinam ex communi aera-rio non sustentari dicis causa, sed eo virorum delectu, ea cura ac prouidentia administrari, vt ciues, etiam delicatiores, nihil habeant causae, quare filiorum fortunam in singulari quouis homuncione experiri, quam fidei publicae eos committere, praeoptent. Ibi vero WIESIUS, quid ingenio, quid memoria posset, mature ostendit, continuamque praeceptoribus industriam ita probauit, vt quum A. MDCXCIII. in Gymnasium transcribendus esset, nihil in se desiderari pateretur, quod ad idoneum huius loci petitorum pertineret. Nam neque cursim ac festinanter in literarum tirocinis versatus fuerat, neque amoeriorum duntaxat rerum sectator, necessaria subterfugerat; omnium vero minime in linguis discendis (quarum puerile fastidium saepe non Gymnasii tantum ciues, sed ipsos adeo viros sero inscientiae sensu permolesto grauat) quidquam fecerat reliqui. Itaque & de eligendo vitae genere iam non amplius praemature sollicitus, explorata animi facultate & propensione, Iuris studium sibi amplectendum ratus est. Qua in re locum apud se nullum dedit peruersis eiusmodi rationibus, quibus non pauci ad hoc studii genus prae ceteris eligendum adducuntur. Alios enim consuetudo mouet, qua ciuium vel honoratorum vel opulentiorum filii indignum ducunt, a Iustiniano, honorum scilicet diribitore, discedere, aut aliam quamcunque opportunitatem ambitiosae titulorum spei, & gerendae aliquando reipublicae antepone: alios voluptas solutior, & maior ciuili vitae licentia allecat, qui familiae opumque fiducia securi, ad mores paullo seueriores, aut ad laboriosius institutum damnari nolunt. Omnium vero sunt ineptissimi, qui Iuris scientiam propterea sibi arridere iubent, quod ea illotas amplectentium manus patientissime ferat, abscissa vndique & amputata ex literis humanioribus subsidia admittat, saluoque iuuentutis otio, & saluis impudentiae iuribus, commodissimum ad se aditum concedat.

Nihil tale cogitasse WIESIUM nostrum, prudenter instituta studiorum ratio, & pertinax eius in literis diligentia ostendit, qua factum est, vt a Gymnasio patrio, non nisi probe subactus ac praeparatus, primo Rostochium, deinceps Halam abiret, inque hac Academia, Cellariano vsus hospitio, praestantissimis legum doctoribus porro se formandum expoliendumque praeberet. Facile erat, iactis egregie fundamentis, dignum Iurisprudentiae aedifi-

5

cium ad idoneam altitudinem excitare: Iurisprudentiae, inquam, non eius, quae nuda formulariorum arte continetur, sed quae praefidiis Philologiae & rerum gestarum cognitione instructa, omnem publici priuatique Iuris scientiam complectitur, virosque reddit non foro tantum idoneos, sed grauioribus etiam reipublicae negotiis domi forisque gerendis non ineptos. Hac recte imbutus Academicus noster, ad peregrinas terras obeundas animum tandem aduertit. Visae igitur ipsi sunt Gallia, Germania, Belgium, Anglia; sed ita visae, vt nihil inde ad animi leuitatem, patriique moris fastidium, ad vsum vero ciuilem, atque ad copias solidioris sapientiae omnia referrentur. In Gallia Aurelianensem Academiam dignam censuit, cui suam in Iuris scientia facultatem publico iudicio aestimandam committeret. Defensus enim ibi A. MDCCI. pro cathedra *Thefisibus*, suffragio Ictorum, Licentiam summos in ipsorum Ordine honores petendi impetrauit. In Germania Wetzlariae substitit, rerumque ad supremum illud tribunal pertinentium non otiosus, nec sine vfu, spectator fuit. Atque ita tandem patriae reddidit ciuem doctrina insignem, experientia auctum, negotiis suscipiendis parem, & omnino ante oculos habendum.

Iuuat hic silentio praeterire, qua statim alacritate suas in caussis agendis vires explicauerit, quas fungendi condiciones peregre oblatas vel respuerit, vel acceperit: nec lubet nunc prima officia Ciuitati publice praestita commemorare, ne cogar ad ea respicere tempora, quorum sancta nobis obliuio, certe nihilo iucundior recordatio est, quam fuit Plinio curiae Romanae, cuius obliuiterandam aliquando faciem describit L. VIII. Ep. XIV. Satis est, Spectabile QVINDECIMVIRORVM Collegium ita sibi commendatam habuisse WIESII fidem ac dexteritatem, vt A. MDCCXIV. Id. Nouemb. eum sibi *Actuarium* adscisceret & Chartario suo rationibusque administrandis praeficeret. Hoc munere quum per sexennium laudabiliter functus esset, SENATVS, spectatam Viri virtutem sibi vindicandam ratus; Prid. Cal. Aug. A. MDCCXVI. in Amplissimum suum Ordinem, legitimo fortis suffragio, eum cooptauit.

Paullo post quam Senatoria dignitate auctus fuerat, domesticae etiam rei auspicio coniugio prospiciendum arbitratus est. Annuente igitur Numine, A. MDCCXVII. tori sociam delegit CORNELIAM, honestissimorum parentum PAVLI ROTHENBURGII & ANNAE CATHARINAE DE NESSE filiam, ANDRAEAE autem AMSINGII, Ciuis & Mercatoris primarii Viduam; Feminam non prosapia magis, quam virtutum excellentia splendidissimam; quae primo partu ipsi edidit CORNELIAM, V. Id. Ianuar. A. MDCCXVIII; secundo gemellos AN-

ANNAM CATHARINAM & HENRICVM DIETERICVM,
 Non. Febr. A. MDCCXIX; tertio CAECILIAM LVCIAM,
 prid. Id. Mai. A. MDCCXX. Cui lectissimae filiarum trigae
 (filium enim statim proximo a natiuitate mense mors praematura
 abstulit) pariter ac Matri optimae, vt graue illud Patris ac Ma-
 riti desiderium quam tolerabilissimum accidat, Deum omnis so-
 latij fontem obtestor.

Interea, quum non alius superesset in Republica nostra emi-
 nentior honoris gradus, ad quem WIESIANA virtus posset ehti;
 praeterquam Auctoritas Consularis; diuina prouidentia factum est;
 vt, vix quadriennio a sumta toga Senatoria interiecto, Noster
 in supremo illo fastigio collocaretur. Euocato enim ad superos
 MATTFELDIO (cui antea etiam Senator successerat) iussa
 etus, & merente praestantia, fauente fortuna, plaudente populo
 CONSVL factus est. VIII. Id. Aug. A. MDCCXX. Hos fasces
 nec opinanter quidem ad se delatos, digna tamen animi magnitu-
 dine susceptos, quanta cum laude, quantoque Ciuitatis commo-
 do gesserit, testem citare praestat vniuersam rempublicam, quam
 imbecilli ausu infra rem dicere.

Vtinam vero gessisset diutius, spatiumque longe maximum
 in ornanda hac sparta, expleuisset! Sed visum est immortali vitae
 mortisque arbitro, vsum tanti Viri quam breuissimum nobis con-
 cedere. Quamuis enim corpore esset cetera satis valido, podagrae
 tamen doloribus subinde cruciari coepit: quorum insolentiori quo-
 dam impetu pridie ante Calendas Ianuarias lecto affixus, tentari
 se grauius sensit, vimque morbi etiam per viscera serpere. Acce-
 debat enim pectoris & faucium dolor; pulmonibus grauedine ob-
 structis, quae summam faciebat respirandi difficultatem. Quod
 malum quum inualesceret, viribusque prostratis, spem pariter ac
 remedia eluderet, Consul optimus, dimissis, quae ad caducam hanc
 vitam pertinent, animum sanctiori pabulo vnice atque auide in-
 tentum habuit, rerumque coelestium cupidissimus, Calendis Fe-
 bruar. vergente ad noctem vespera, placide exspirauit, quum vixis-
 set annos LI. & menses V.

Sic, perculso quantumuis Senatu, stupente populo, lugente
 familia, fasces nondum octennio gestos cum ipsa mortalitate glo-
 riose deposuit WIESIUS, Consul vere magnus: in quo quid ami-
 ferimus, nescio an repentini doloris impetus vel dicere permittat,
 vel animo concipere. Imaginem sane Viri mentibus nostris tem-
 pus longiore demum desiderii tractu infiget.

Ne de habitu corporis graui & decoro dicam, erat in eo in-
 genium validum, animus perspicax, iudicium acre, & in primis me-
 moriae vis admiranda. Memini, ipsum, dum viueret, mihi affir-
 massè.

7
 masse, auditas a se aliquando in praetorio domi suae vna die causas XCIV, quarum pleraeque quum proximis diebus recognoscendae admitterentur, sine ope tabularum, quid pridie in singulis actum, quid iudicatum esset, promptam sibi memoriam suggestisse.

Ad has naturae dotes usus ac disciplina accefferat, & quod praecipuum erat, voluntas ad recti bonique amorem inclinata. Vidimus ergo ingenuum Dei cultorem, strenuum sacrorum vindicem, eximium pietatis exemplum. Virum habuimus iusti ac recti tenacem, auctoritate grauem, temperanter seuerum, animo candidum, & qui moribus suis, quos non fucatos habebat, conuenire noluit, aliud palam, aliud agere secreto. Patrem experti sumus patriae amantissimum, rerum intelligentissimum, curarum ac laborum patientissimum.

Quid multa? **CONSVLEM** lugemus, dignum, qui in fastis nostris legatur immortalis; dignum, cui hodie concione quam frequentissima in templo D. Petri iusta faciamus; dignum denique, cuius flebili iactura admoneamur, quanta nobis caritate complectendi sint **CONSVLES OPTIMI**, quos diuina clementia tantos ac tales adhuc superstites seruauit, vt nec optare possimus maiores, nec animo concipere meliores.

Sed heus! Ciues, signum aere datum est:

effertur funus:

ILICET!

